

Tomta hagar

Tomta hagar. Foto: Karin Sund

Tomta hagar är en gammal betesmark med många spår efter de människor som bott här under lång tid. Här finns även tydliga strandvallar som bildades för ca 8000 år sedan, då den så kallade Ancylussjöns vågor svallade mot sluttningen.

Från sjöstrand till betesmark

Här i sluttningen kan man fortfarande se spåren efter den stora sjö som bredde ut sig efter den senaste istiden, den så kallade Ancylussjön. För cirka 8000 år sedan gick stranden här vid Tomta hagar. Vågorna sköljde bort sand och grus, kvar blev bara de grövre stenarna. I sänkorna mellan strandvallarna samlades det finare gruset och sanden. Byn Tomta har funnits här åtminstone sedan 1500-talet. Röjningsrösen och mossövertäckta stengärdesgårdar visar också våra förfäders slit med att röja marken för odling och slätter.

Torra vallar och fuktiga sänkor

Större delen av området är idag betad hagmark med öppnare partier på strandvallarna och mer sluten trädvegetation i sänkorna. I de djupaste sänkorna finns små kärr och småvatten. På de forna strandvallarna finns många arter som är typiska för lite torrare marker. Bland litet ovanligare växter kan nämnas dvärgvårlök, vårfingerört och brudbröd. I sänkorna är växtligheten frodigare med älgört och grenrör. I kärren växer klibbal och björk. I de blötaste partierna finns växter som

Gullpudra. Foto: Michael Andersson

blåsstarr, missne och kärrbräken. I det lundartade partiet i reservatets nordöstra hörn växer blåsippan, vårärt och desmeknopp. I sluttningen växer hassel, gärna i närheten av de många röjningsrösen. På en del av odlingsrösen växer buskarna skogstry och måbär.

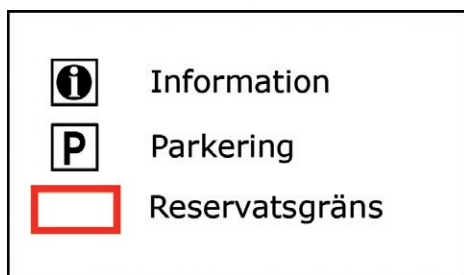
Fåglar och groddjur

Stenknäcken är en av våra största finkfåglar. Den äter gärna kärnor av fågelbärets frukter och trivs därför extra bra här i Tomta hagar, där det finns många fågelbärsträd. Här trivs även många groddjur. De har sina yngelplatser i de naturliga småvattnen som finns här och var i reservatet. Till exempelvis finns den sällsynta större vattensalamandern, som du har störst chans att se under vår och försommar. Det är under denna tid som de vuxna salamanderna leker och lägger sina ägg i vattnet. Under vintern söker de sig upp på land för övervintring.

Observera att alla grodor och salamandrar är fridlysta djur.

Länsstyrelsen
Örebro län

§ Tänk på att du inte får

- Förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildning
- Ta med okopplad hund
- Göra upp öppen eld
- Köra motorfordon
- Rida
- Tälta eller ställa upp husvagn
- Sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande
- Anordna snitslade spår, tipspromenader, terränglöpningar eller liknande
- Avsiktligt störa betesdjuren
- Plocka blommor, gräva upp växter, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen

Vägbeskrivning

Från Hallsbergs stora järnvägsbro åk västerut på Västra Storgatan. Efter ca 3 km tag vänster vid skylt "Tomta". Från Östansjö åk österut mot Hallsberg. Efter 3,5 km tag höger vid skylt "Tomta". Reservatet ligger efter 500 meter på höger sida, strax före byn Tomta.

Fakta om reservatet

Bildat år: 1984

Areal: 19 ha

Markägare: Hallsbergs kommun

Förvaltare: Länsstyrelsen i Örebro län